

[Weikop.]

— i så høj grad skiftet karakter, at det kan berettigede til fremsættelse af det foreliggende lovforslag.

Baunsgaard: Den højtærede handelsministers forslag til ændring i monopolloven må efter min bedømmelse ses som et led i regeringens samlede kriseplan, og bedømmelsen både af ændringens nødvendighed og af tidspunktet for lovforslagets fremsættelse skal ses på denne baggrund. Det høje ting vedtog forleden dag en række afgiftsforhøjelser, som sammen med de eksisterende tekstilafgifter skal holdes uden for pristallet. Det vil skønsmæssigt betyde, at omkring et par hundrede millioner kroner årligt holdes uden for virksomhedernes omkostningskonto, og dette tjener jo i betydelig grad til fremme af det formål, at vort omkostningsniveau bremses. Derfor gælder det også om, synes jeg, at der skabes den størst mulige sikkerhed for, at alle led er med i forsøget på denne begrænsning af omkostningerne; og en fornemmelse af, at nogle virksomheder skulle kunne holde sig uden for deltagelse, bør ikke kunne sætte sig hos lønmodtagerne.

Om rækkevidden af den foreslåede ændring må siges, at der ikke er tale om et nyt princip, men kun om en udvidelse af den gældende regel om forhåndsgodkendelse af prisforhøjelser til nu at omfatte alle varer, der er underlagt konkurrencebegrænsninger. Hidtil har denne regel omfattet et halvt hundrede varegrupper, det gælder f. eks. også så vigtige områder som brændsel, brød, mælk og margarine, altså også områder, hvor der ikke er tale om en enkelt monopoliseret storvirksomhed.

Jeg har bemærket henvendelsen fra visse dele af erhvervslivet, hvori man karakteriserer den foreslåede ændring som overflødig.

Man begrundet dette med, at konkurrencen i dag er effektiv, at konkurrencen er slået i gennem. Må jeg heroverfor sige, at der hos mange, ikke mindst blandt detailhandlere, er en stærk fornemmelse af, at konkurrencen på det prismæssige område for en lang række varers vedkommende ensidigt er overladt til handelen, og at de store industrivirksomheder inden for kon-

sumindustrien ikke yder deres bidrag til pris- og omkostningsnedsættelse.

Det gælder om at give fornemmelsen af, at alle led skal deltage i begrænsningen af omkostningsniveauet, de bedst mulige vilkår for trivsel. Enkelte grelle udslag af overdreven reklameanvendelse, f. eks. inden for sæbeindustrien, har givet mange en stærk følelse af, at disse reklamemetoder benyttes på bekostning af en sænkning af de pågældende varers pris.

Man kan selvfølgelig stille sig tvivlende over for, om den foreslåede ændring har nogen væsentlig betydning. Jeg tror imidlertid, at ændringen kan få stor psykologisk virkning, idet der ubestrideligt vil være forskel på at foretage prisforhøjelser, som man skal kunne bevise nødvendigheden af, og så at kunne foretage prisforhøjelser uden forhåndsgodkendelse og betragte dem som godkendte, hvis der ikke gribes ind fra monopoltilsynet. Det er jo værd at fastholde, at virksomheder, der under en eller anden form er underlagt konkurrencebegrænsninger, nyder fordele, som andre erhvervsgræne ikke har, og det betyder selvfølgelig, at samfundet må have indsigt med disse virksomheders prispolitik. Men jeg vil også understrege, at der ikke er tilsigtet nogen ændring i den linje, at monopoltilsynet ikke skal gribe ind på områder, hvor prisreguleringen sker gennem den frie konkurrence.

Må jeg over for det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen og det ærede medlem hr. Weikop sige, at det dog ikke kan være formålet med vedtagelsen af en lov, at man ikke skal kunne ændre denne, uanset hvilken udvikling der finder sted, og at man ikke skal kunne ændre en lov, uanset hvilken tilrettelæggelse af de økonomiske forhold regering og folketing tvinges til at tage stilling til.

Jeg tror, den foreslåede ændring vil medvirke til, at den høje regerings forsøg på at stabilisere den økonomiske situation vil lykkes, og jeg skal med disse bemærkninger på det radikale venstres vegne anbefale den foreslåede ændring til velvillig behandling.

Aksel Larsen: Uanset om dette er et led i regeringens samlede kriseplan eller ej,